

Aloite: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn rahoitus on turvattava

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaatii pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä. Painopistettä siirtämällä raskaista korjaavista palveluista kohti terveyttä edistävään ja ennaltaehkäisevään toimintaan kavennetaan terveyseroja, parannetaan asukkaiden elämänlaatua, unohtamatta säästöä kustannuksista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on määritelty toiminnaksi, ”jolla tuetaan ihmisten mahdollisuuksia hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoon ja parantamiseen”.

Tätä työtä ohjaa myös useat suositukset sekä lait mm Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, jossa todetaan seuraavaa, hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Työn merkitys on tunnistettu ja ymmärretty, huolena on rahoituksen turvaaminen. Tiukassa taloustilanteessa säästötoimia kohdennetaan terveyttä edistäviin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin. Tämä on hyvin lyhytnäköistä, sillä laki hyvinvointialueiden rahoituksesta määrittää osan kohdennettavaksi hyte työhön. Tällä tarkoitetaan HYTE-kerroin osaa, jonka keskeinen tavoite on tukea väestön hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämistä, vahvistaa ehkäisevää työtä osana sosiaali- ja terveystalvveluja sekä hillitä sote menojen kasvua pitkällä aikavälillä.

HYTE-kertoimesta tulevia euroja ei kuitenkaan ole korvamerkitty, vaan ne ovat ns. yleiskatteellisia euroja. Tämä vaarantaa hyte työlle tarvittavan rahoituksen.

SDP:n aluevaltuustoryhmä edellyttää, että hyvinvointialue laatii suunnitelman hyte-työn rahoituksen turvaamiseksi.

Joensuussa 8.10 2026

Virve Mikkonen
puheenjohtaja
SDP aluevaltuustoryhmä